Leksioni 5

Endri Raco

05 May, 2024

Endri Raco Leksioni 5 05 May, 2024 1 / 38

- 1 Të dhënat Raster (vazhdim)
- 2 Algjebra e Hartave

Endri Raco Leksioni 5 05 May, 2024 2 / 38

Section 1

Të dhënat Raster (vazhdim)

Endri Raco Leksioni 5 05 May, 2024 3 / 38

Analiza e Pikave dhe Vlerësimi i Dendësisë së Kernelit (KDE)

import urllib.request

Shkarkoni të dhënat e anijeve të mbytura historike

url_shipwrecks = 'https://github.com/endri81/instatgis/blob/master/data/gis4/darmc_historical_shipwrecks_500bce file_name_shipwrecks = 'data/darmc_historical_shipwrecks_500bce_1500ce_geojson' urllib.request.urlretrieve(url shipwrecks, file_name_shipwrecks)

Shkarkoni qjithashtu kufijtë e vendeve

w Distribute glottestate wayerte to be december url_boundaries = 'https://github.com/endri81/instatgis/blob/master/data/gis4/natural_earth_world_boundaries_50m file_name_boundaries = 'data/natural_earth_world_boundaries_50m_2018.geojson' urllib.request.urlretrieve(url_boundaries, file_name_boundaries)

Ngarkimi dhe Projekti i Dataset-eve

```
import geopandas as gpd

# Mgarkoni dataset-in dhe projektoni në 3035 (Lambert, i përshtatshëm për Evropën)
ship_df = gpd.read_file('data/darmc_historical_shipwrecks_500bce_1500ce.geojson').to_crs(3035)
countries_df = gpd.read_file('data/natural_earth_world_boundaries_50m_2018.geojson').to_crs(3035)
```


Endri Raco Leksioni 5 05 May, 2024 5 / 38

Shfaqni një shembull të të dhënave

 $ship_df.sample(5)$

Endri Raco Leksioni 5 05 May, 2024 6 / 38

Shfaqni një shembull të të dhënave

	2010_wreck	_id	name_1	name_2	start_date	end_date	year_found	depth	depth_q	length	width	cargo_1	type_1	cargo_2	type_2	cargo_3	type_3	other_ca
66	0 48	32.0	Macchia Tonda, La	None	50.0	100.0	None	12.0	None	None	NaN	amphoras	Dr14, pear- shaped; flat- bottomed amphora	None	None	None	None	N
27	6 70	02.0	Pomègues 1	None	200.0	300.0	None	7.0	None	None	NaN	amphoras	Almagro 50 and LaubenheimerG4	ceramic	pottery medallion	coins	sestertius of Antoninus Pius (145- 161), middle	laı
14	7 36	59.0	Grazel 2	None	631.0	631.0	None	NaN	None	None	NaN	metal	bronze pots, box, strainer, lamp, fittings	coins	coins ending 630-1 AD	None	None	N
89	1 42	28.0	Kornat	None	1.0	100.0	None	NaN	None	None	NaN	amphoras	None	None	None	None	None	N
90	9 100	9.0	Vis 7	None	1.0	500.0	None	NaN	None	None	NaN	amphoras	None	None	None	None	None	N

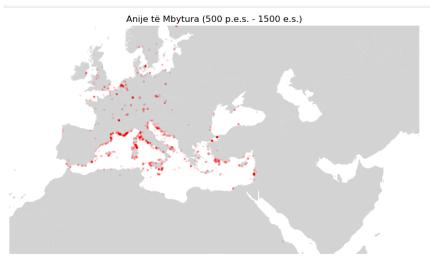
Endri Raco Leksioni 5 05 May, 2024 7/38

Vizualizimi i Pikave

```
import geoplot
import matplotlib.pvplot as plt
# Përkufizoni kanavacën
f, ax = plt.subplots(figsize=(10,7))
# Vizualizoni dy shtresa
countries_df.plot(ax=ax, color='lightgray', edgecolor="none", linewidth=.5)
geoplot.pointplot(ship_df, s=2, color='red', ax=ax, alpha=.1)
# Vendosni kufijtë e hartës
# Krijoni një buffer për të shtuar një margjinë
buff = ship_df.buffer(1)
xlim = ([buff.total bounds[0], buff.total bounds[2]])
vlim = ([buff.total bounds[1], buff.total bounds[3]])
ax.set_xlim(xlim)
ax.set_ylim(ylim)
# Vendosni titullin e hartës
ax.set_title('Anije të Mbytura (500 p.e.s. - 1500 e.s.)')
# Shfaqni rezultatet
plt.show()
```


Vizualizimi i Pikave

Endri Raco Leksioni 5 05 May, 2024 9 / 38

• Një mënyrë më e mirë për të përfaqësuar një densitet hapësinor është një histogram dy-dimensional (hist2d), i njohur gjithashtu si një grafik rrjeti.

Endri Raco Leksioni 5 05 May, 2024 10 / 38

• Vini re se një nga avantazhet e Python është mundësia e ndryshimit të parametrave të një funksioni përmes një cikli for (për shembull, numri i shtyllave në një histogram) dhe krahasimi i rezultateve.

Endri Raco Leksioni 5 05 May, 2024 11/38

```
# riprojektojmë në lon/lat për të pasur koordinata më të interpretueshme
ship_df = ship_df.to_crs(4326)

# le të luajmë me numrin e bins:
for bin_n in [10,20,30,40]:
    print("bin_n",bin_n)
h = plt.hist2d(ship_df.geometry.x, ship_df.geometry.y, bins=bin_n, density=False)
    plt.colorbar(h[3])
    plt.title('2D histograma e anijeve (bins='+str(bin_n)+")")
    plt.show()
```


Këto grafikë tregojnë praninë e një zone me densitet jashtëzakonisht të lartë midis Francës, Korsikës dhe Italisë:

Endri Raco Leksioni 5 05 May, 2024 13 / 38

Grafiku KDE

- Një qasje më shkencore është vlerësimi i densitetit të bërthamës (KDE).
- **geoplot.kdeplot(...)** mund të vizatojë një KDE duke u nisur nga të dhënat e pikës.

Endri Raco Leksioni 5 05 May, 2024 14 / 38

Grafiku KDE

• Një parametër vendimtar është **bandwidth** (bw), që është pragu i distancës që përdoret për të prodhuar sipërfaqen (distancat më të shkurtra rezultojnë në një sipërfaqe më të detajuar):

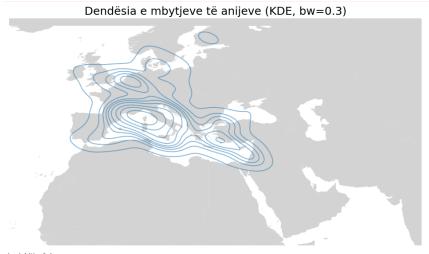
Endri Raco Leksioni 5 05 May, 2024 15 / 38

```
# transformojmë në lon/lat
ship_df_ll = ship_df.to_crs(4326)

# gjenerojmë KDE me bandwidth të ndryshëm
for bandwidth in [.1, .2, .3, .4]:
    print("bandwidth:",bandwidth)
    # konturet e KDE
    ax = geoplot.kdeplot(ship_df_ll, shade=False, bw=bandwidth, figsize=(12, 12), alpha=.5)
    # shtojmë vijën bregdetare
    countries_df.to_crs(4326).plot(ax=ax, color='lightgray', edgecolor="none", linewidth=.5)
    # shtojmë titull
    plt.title('Dendësia e mbytjeve të anijeve (KDE, bw='+str(bandwidth)+")", fontsize=18)
    # figura
    plt.show()
```


Grafiku KDE

Endri Raco Leksioni 5 05 May, 2024 17/38

Analiza e të dhënave

- Këta grafikë KDE tregojnë se dataset-i ka një përqendrim shumë të lartë të pikave në Detin Mesdhe, midis Francës Jugore, Korsikës dhe Bregut Perëndimor të Italisë.
- Në të gjitha grafikët, kjo qendër graviteti shfaqet qartë.

Endri Raco Leksioni 5 05 May, 2024 18 / 38

Analiza e të dhënave

• Në aspektin shkencor, kjo mund të tregojë se kishte shumë më tepër mbytje anijesh aty se gjetkë, ose (më e mundshme) që të dhënat historike janë më të pasura dhe më të hollësishme për atë zonë.

Endri Raco Leksioni 5 05 May, 2024 19 / 38

Section 2

Algjebra e Hartave

Endri Raco Leksioni 5 05 May, 2024 20 / 38

Algjebra e Hartave

- Termi "algjebra e hartave" i referohet idesë së aplikimit të operacioneve algjebrike në dataset-e raster.
- Për shembull, mund të dëshirojmë të zbresim nga njëri- tjetri dy rastera të temperaturës të kapur në kohë të ndryshme për të vëzhguar ndryshimin e temperaturës:

Endri Raco Leksioni 5 05 May, 2024 21 / 38

Algjebra e Hartave

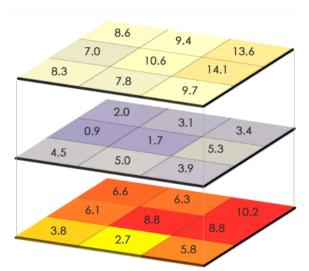

Endri Raco Leksioni 5 05 May, 2024 22 / 38

Algjebra e Hartave

Në praktikë, ky është një operacion aritmetik i aplikuar në çdo qelizë të të dy raster-ve:

Endri Raco Leksioni 5 05 May, 2024 23 / 38

Algjebra e hartave në Python

- Kur aksesojmë raster me **rasterio** ose **gdal**, ne mund të kryejmë çdo lloj llogaritjeje algjebrike lineare mbi të dhënat duke përdorur **numpy**, **scipy** dhe shumë paketa të tjera të fuqishme të Python.
- Statistikat zonale suportohen në librarinë rasterstats.

Endri Raco Leksioni 5 05 May, 2024 24 / 38

Algjebra e hartave në Python

• Kjo është arsyeja kryesore pse Python përdoret gjerësisht në komunitetet e remote sensing, machine learning, dhe AI.

Endri Raco Leksioni 5 05 May, 2024 25 / 38

 Si një shembull, le të shkarkojmë dhe vizualizojmë dy datasete raster që përfaqësojnë temperaturën mesatare në vitin 2000 dhe 2017.

Endri Raco Leksioni 5 05 May, 2024 26 / 38

```
import urllib.request

# Define new URLs and file names
url_2000 = "https://github.com/endri81/instatgis/blob/master/data/gis4/air_temp_2000-average.tif?raw=true"
url_2017 = "https://github.com/endri81/instatgis/blob/master/data/gis4/air_temp_2017-average.tif?raw=true"
file_name_2000 = 'data/air_temp_2000-average.tif'
file_name_2017 = 'data/air_temp_2017-average.tif'

# Download the files
urllib.request.urlretrieve(url_2000, file_name_2000)
urllib.request.urlretrieve(url_2017, file_name_2017)
```


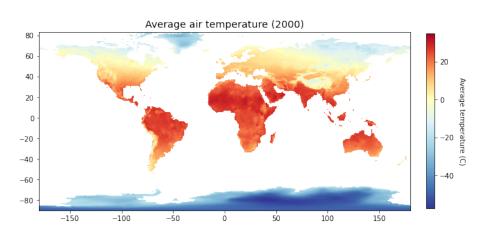
Endri Raco Leksioni 5 05 May, 2024 27 / 38

```
temp00 = rasterio.open('data/air_temp_2000-average.tif')
print(temp00.meta)
temp17 = rasterio.open('data/air_temp_2017-average.tif')
print(temp17.meta)
```


'RdYlBu r', diverge zero=True)

Endri Raco Leksioni 5 05 May, 2024 30 / 38

- Vizualisht, nuk është e mundur të dallohen ndryshimet midis të dhënave të vitit 2000 dhe atyre të vitit 2017.
- Prandaj, do të zbresim dy rasterat e temperaturës, duke përdorur Algjebrën e Hartave.

Endri Raco Leksioni 5 05 May, 2024 31 / 38

- Në praktikë, Python lejon të bëhet kjo në mënyrë intuitive si raster_vals2 - raster_vals1.
- Këto janë operacione algjebrike lineare të aplikuara në çdo qelizë të matricave.

Endri Raco Leksioni 5 05 May, 2024 32 / 38

• Pastaj do të ndërtojmë një histogram të vlerave dhe raster-it, duke treguar se temperaturat mesatare janë më të larta me 0.5 gradë, me disa raste ekstreme pozitive dhe negative që mund të shkaktohen nga gabimet e sensorëve.

Endri Raco Leksioni 5 05 May, 2024 33 / 38

Rezultati do të ruhet në një skedar të ri raster, duke ripërdorur metadatat nga raster-at hyrës.

Endri Raco Leksioni 5 05 May, 2024 34 / 38

```
vals17 = temp17.read(1, masked=True)
vals00 = temp00.read(1, masked=True)
```


Endri Raco Leksioni 5 05 May, 2024 35/38

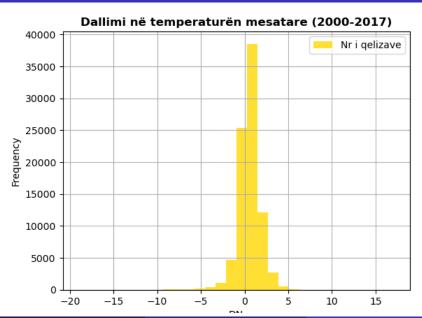
```
# zbresim të dy raster-at
vals_diff = vals17 - vals00
print("Statistikat e Diferencës:", vals_diff.min(), round(vals_diff.mean(), 2), vals_diff.max())
print("Diferenca midis mesatareve:", round(vals17.mean()-vals00.mean(), 3))
```



```
# vizatoni histogramin
show_hist(vals_diff, bins=30, lw=0.2, stacked=False, alpha=0.8, label='Nr i qelizave',
histtype='stepfilled', title="Dallimi në temperaturën mesatare (2000-2017)")
```


Endri Raco Leksioni 5 05 May, 2024 37/38

38 / 38